De spreeuw en de musch

Een boek voor een kind dat al leest

W. Haanstra

bron
W. Haanstra, *De spreeuw en de musch*. Mej. L. Hardenberg, Leiden 1890-1900

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/haan040spre01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

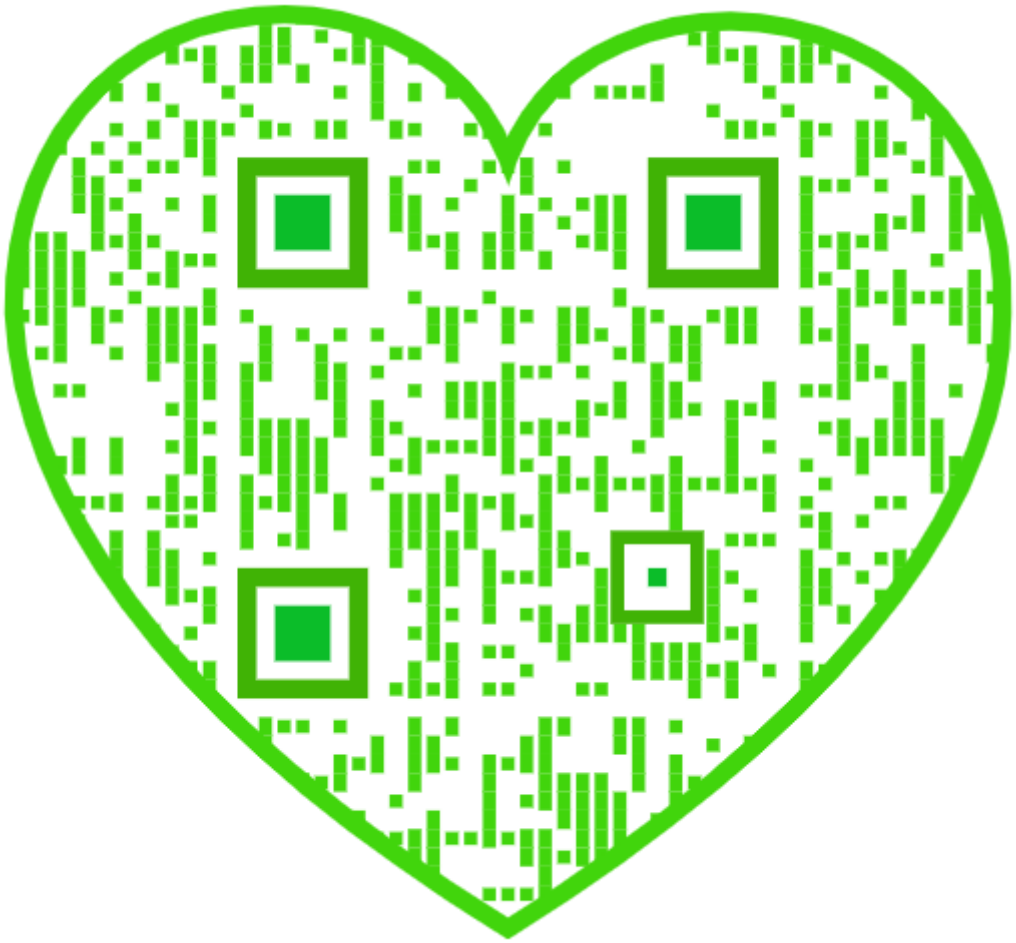

I

Het was in Maart al zoel en zacht,
Er lag geen ijs in sloot of gracht
En veld en wei zag groen van 't gras;
Men vroeg wel, of de Mei er was!

Maar ach, nu werd het guur en koud,
De sneeuw stoof neer op veld en woud:
Het land lag wit en dicht de sloot,
En al, wat vliegt, zat weer in nood.

En ziet, een spreeuw zat op een tak,
En zocht een worm, een rups of slak.
Dat zag een musch: ‘Wat doe jij hier,’
Zoo riep zij uit: ‘Je vindt geen zier!’

‘Geen zier, geen zier? Ach, zeg dat niet
Maar kijk eens uit, of je ook wat ziet!’
Zoo kreet de spreeuw. ‘Wel kind, ga mee,
Ik heb in huis wel brood voor twee!’

‘Mijn deur is wel niet wijd en hoog,
Maar zie, ik hou de poes in 't oog:
Ach had die kat, zoo boos, haar zin,
Zij stak den kop al bij ons in!

‘Zeg nu maar kind, wat lust je graag,
Want hoor, je bent mijn gast van daag!’

‘O, heb je vleesch!’ riep toen de spreeuw:
‘Mijn vriend, dan eet ik als een leeuw!’

De musch zei: ‘Ach, dat vind ik naar!
Er was geen vleesch nog in dit jaar;
Ik vond een tor slechts in de goot;
Hier ligt ze, maar het dier is dood!’

De spreeuw zei hap! ‘Wat smaakt die zoet!
Zoo'n stuk of tien, dan ging het goed!’

Nu kwam er kruim van brood en koek
Van rijst en gerst, elk uit een hoek;
Maar o, de spreeuw riep droef en luid:
‘Ach zat ik maar weer in het Zuid!

Mijn tong is droog, mijn maag is hol,
Ik lust geen kruim van koek of bol,
Ik lust geen kruim van rijst of brood,
O wee, o wee, nu ga ik dood!’

De musch had net zoo'n trek, zoo'n trek,
Maar ach, de hap viel uit haar bek,
Toen daar de spreeuw zoo kreet en bad,
Of zij geen vleesch meer voor hem had.

‘Wel kind, wat doe je in de kou,
Ik ging naar huis toe, was ik jou:
Daar is wel ham en spek en vleesch,’
Zoo sprak de musch: ‘Of ben je een wees?’

‘O neen, ik heb nog pa en moe
Maar ik was stout, en zag de roe;
Toen vloog ik weg. Het was hier mooi
En 't ijs lag ook al in den dooi.

Nu zit ik weer, en weet geen raad!’
‘Ja kind, dat is de straf voor 't kwaad!’
Zei Musch, en at een hap of wat:
‘Hoe was je toch zoo stout mijn schat!’

Toen zei de spreeuw weer tot de musch:
‘Ik zat daar in een boom met zus
En pa en moe en broer er bij:
Toen hing een vrucht zoo vlak voor mij,

Daar komt mijn zus en zegt, hap, hap....
En neemt de vrucht, eer ik ze snap!

Toen werd ik boos... en bijt en pik!
Mijn zus, ach, bloedt... ik beef van schrik
En zeg: “Ach, ach, het spijt mij zeer!”
Maar ja, toen hielp het al niet meer:
Zij kreet van pijn zoo droef en luid...
Ik zag de roe.... en vloog er uit!’

‘Nu zit je hier, 't is naar en koud,
Er is niet een, die van je houdt,
Die met je eet en voor je waakt,
Je bed zoo zacht, zoo warm ook maakt....

Ik zal nog zien, wat of er leeft
Dat u de kracht, de lust weer geeft
Naar huis te gaan!’ De musch vliegt uit
En gluurt door reet en raam en ruit....

En in een steeg daar ziet ze een kok,
Die vleesch en spek hakt op een blok
Zij vraagt en krijgt een hap of wat....
En vloog toen gauw weer uit de stad.

De spreeuw at, wat de musch haar bracht,
Zei ‘dank je’ en riep: ‘Nu heb ik kracht,
Nu kom ik thuis, geef zus een zoen
En zeg: ‘Ik zal geen kwaad meer doen!’
‘Zoo hoort het,’ sprak op 't eind de musch
En gaf den spreeuw zoo waar een kus!

II

De spreeuw vliegt weg, en snel ter vlucht,
Is hij al gauw hoog in de lucht;
Hij ziet op sneeuw en draad en spoor
Op huis en kerk, - en vliegt maar door!

En komt de nacht, hij zet zich neer,
Maar rijst de dag, hij rept zich weer,
En loert een valk, een roek of raaf,
Dan snort hij door, en houdt zich braaf!

Hij ziet op stad en dorp en land
Op berg en dal en stroom en strand.
Zoo vliegt hij voort... en kijkt al uit,
En roept in 't eind: ‘Het Zuid, het Zuid!’
Hij schreeuwt het.... maar is moe en mat,
En blaast eens uit, en rust eens wat.

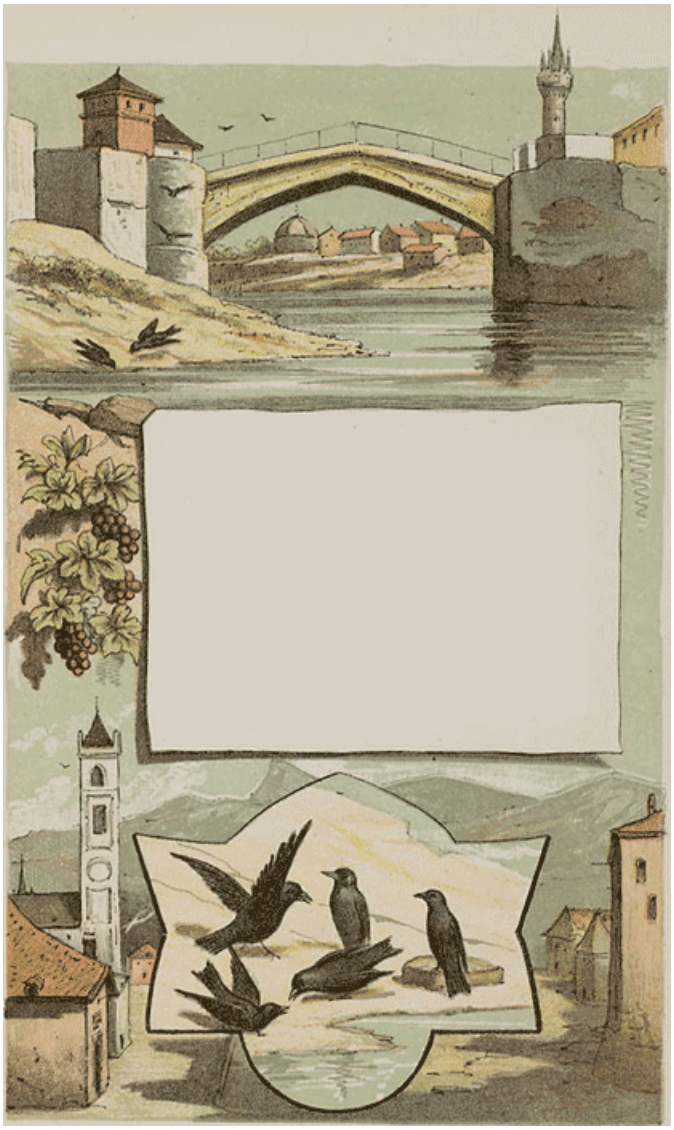

Zijn maag is hol, hij geeuwt en gaapt
En kijkt, maar knikt, en suft... en slaapt.

Daar komt een spreeuw, nog een, nog een!
Men kijkt en zet zich om hem heen.
‘Het is mijn broer!’ ‘Het is ons kind!’
Zoo roept het tal, dat hem daar vindt....

De spreeuw kijkt op, het oog half toe,
Hij ziet zijn zus, zijn pa, zijn moe,
Zijn broer.... en denkt niet aan den zoen,
Maar lispt: ‘Ik zal geen kwaad meer doen!’

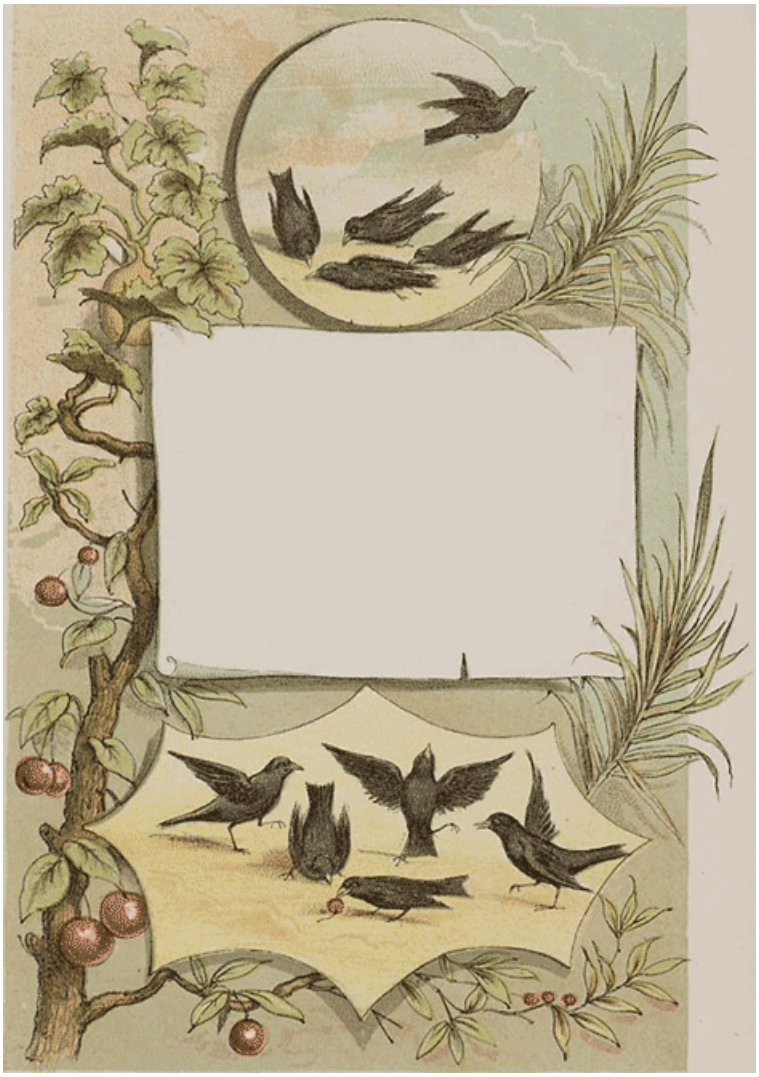

Hij knikt en zwijgt en kan niet meer,
En buigt en zakt en slaapt alweer.
Nu vliegt de zus gauw door de lucht
En zoekt en vindt en brengt een vrucht!

Daar ziet de spreeuw, waar hij naar snakt,
Hij beurt het hoofd en hapt en smakt
En eet en smult, en komt weer bij!
Dan springt en danst en zingt de rij:
‘Nu treurt niet meer, nu treurt niet meer,
Hij is er weer, hij is er weer!’

III

Het was een dag of wat in Mei,
In groei en bloei lag veld en wei:
Nu was er geur en fleur op aard
In bosch en hof, in tuin en gaard.

En op het veld en op het dak
En in den tuin en op den tak
Zat vink en spreeuw in dos en tooi
En sloeg en floot en zong zoo mooi.

En musch en mees, 't zij vrouw of heer,
Vloog hier en daar, en heen en weer;
En wat er leeft in sloot of gracht
En vaart, was druk bij dag en nacht!

En op een tijd, de Zon was op,
Daar zat een spreeuw hoog in den top
Eens booms, en floot en zong zijn lied...
Toen op een dak een musch hem ziet
En hoort, en denkt.. ‘Ik ken dien klank,
O ja, die zingt wel mij tot dank!

Wel vriend’, zoo riep zij hoog en luid:
‘Wat zing je mooi, wat haal je uit!’
Nu vliegt de spreeuw gauw bij haar neer
En roept: ‘Och zie, daar ben ik weer!
Ik zocht u al een dag drie vier...
Nu zie ik 't wel: hier was het, hier!’

‘Ik keek,’ zei Musch: ‘ook al eens rond,
Of ik je hier of daar niet vond,
Hoe gaat het thuis?’ ‘O, dank u zeer!
Ik zag hen al in lang niet meer:
Wie heeft er in den Mei ook tijd
Om uit te gaan. Men werkt met vlijt
Voor vrouw en broed en zingt een lied
En wie er buur is, weet men niet!’

‘Dat woord is waar,’ zei toen de mosch:
Zoo vloog ik ook al eens naar 't bosch,
En zag er vink en kneu en mees,
En elk zong daar zijn keel al heesch!

‘De mees zat bij een ei of wat,
De kneu zong ook al van zoo'n schat,
Voor mij had geen een woord ten best;
Ik vloog toen ook maar weer naar 't nest.

‘En zal 'k je vrouw nu ook eens zien?
Ik heb in huis wel brood voor tien:
Wat vliegt of kruipt, dat is mijn buit:
O, als je komt, dan haal ik uit!’

‘Ik breng je van mijn vrouw een groet,’
Zoo sprak de spreeuw: ‘Je bent zoo goed:
‘Ik dank je wel voor wat je deedt,
Toen ik hier laatst zoo leed en kreet!

‘Ik kom nog aan....met vrouw en kind....
En nu vaarwel, vaarwel, mijn vrind!’...

‘Daar gaat hij,’ denkt de musch en bromt:
‘Ik zal hem zien, ja, als hij komt!....

Maar foei, wat knor ik daar zoo stil:
't Is toch de dank niet, dien ik wil!.....
Ach neen, en zie ik nog zoo'n bloed,
Ik doe hem toch ook wel weer goed!’